

**BUDAPEST XXI.
KERÜLET**

**CSEPEL
ÖNKORMÁNYZATA**

TANÁCSNOK

JAVASLAT

A „Csalitos utcai gyermek botanikus kert” kialakítása a Csalitos óvoda mögötti zöldterület felhasználásával

-Csalitos óvodai gyermek növénykert kialakítása-

Készítette: **Tenk András**
Környezet- és természetvédelmi tanácsnok

Előterjesztő: **Tenk András**
Környezet- és természetvédelmi tanácsnok

Az előterjesztés egyeztetve:
Hudák János, PEB külső bizottsági tag

Az előterjesztő megtárgyalásra javasolja:
Pénzügyi, Ellenőrzési Bizottság
Fenntartható Fejlődés Bizottság

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

Dr. Szeles Gábor
jegyző

Mellékletek:

1. A tervezési terület légifotón és helyszínrajza
2. A terület fényképei
3. A terület védett növényei
4. Tájékoztató a Környezetvédelmi Keretről

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata Képviselő-testülete
2011. évi ..... 38 ..... sz. előterjesztés
Testületi ülés dátuma: 2011. II. 25.

A leadás időpontja: 2011. február 10.

Testületi ülés időpontja:
2011. február 24.

25.

5 > 1.

1. A fejlesztési cél

A fejlesztési elképzelés lényege egy gyermek növénykert kialakítása. Ehhez a 206366/3 Hrsz-ú terület mintegy 50 x 100 méteres részét kell lekeríteni. A kerítés egy része a Páfrányos út mentén haladna északon, majd keletről az óvoda mögött folytatódna, párhuzamosan a Berek utcával. Délről a Csalitos óvoda kerítése adott, mint ahogy nyugatról is van egy már meglévő kerítés.

A lekerített területen kisebb földmunkálatok, a fás szárú özönnövények (akác, ezüstfa) eltávolítása után megindulhat a kert kialakítása. Ezt a munkát a projektbe bevonni kívánt Csepeli Zöld Kör Egyesület végezné el a szülők és gyermekek közreműködésével.

A védett növények megerősítését szolgálná egy magfelülvetési munkafázis, melynek során védett növények legális úton beszerzett magvai kerülnének kiszórásra. Ebben segítségül lehet a Kiskunsági NP, a Duna-Ípoly NP. A segítség igénybevételéhez rendelkezésre áll a kapcsolat. Továbbá néhány – Csepelen egykor élő – boróka telepítése is megindulhat.

Az így kialakított kert az óvoda gondozásába kerülne, melyhez pályázati forrásokat is igénybe tudna venni.

Természetesen az így kialakított növénykert nem csak a Csalitos óvoda számára jelentene előnyöket, hanem bármelyik más óvoda, iskola is bármikor meglátogathatná. A területen lévő parlagfű eltávolításában a projekt megvalósulásában részt vevő Csepeli Zöld Kör Egyesület folyamatos segítséget nyújt az óvoda közreműködésével.

2. A fejlesztés helyszíne

Csepelen a Csalitos óvoda a Fenyves óvoda után az egyetlen olyan óvoda, ahol ilyen jó lehetőség nyílik egy gyerekek által fejleszthető növénykert kialakítására (2. számú melléklet). A Fenyves óvodánál azért van jobb helyzetben a Csalitos, mivel a növénykert kialakítására kiszemelt terület nem védett, a Csepeli Önkormányzat tulajdonában van, így semmilyen engedély, kezelési tervhez stb. történő alkalmazkodás nem korlátozza a terület ilyen irányú hasznosítását (1.sz. melléklet).

3. Természetvédelem

A terület – bár nem védett –, de az egyik utolsó hírmondója az ún. nyílt, élő homokpusztagyep társulásnak Budapesten, amely az Európai Unióban kiemelt védelmet élvez. Ez a társulás szerepel a hazai társulások Vörös Könyvében is. A terület jelenleg parlagfűmentesítésre van kijelölve, ezért minden évben meg is történik szabályszerűen a tarra vágása. Sajnos ennek sok védett növény is áldozatul esik, pl. homoki fátyolvirág (2000 Ft eszmei értékkel) homoki bakszakáll (2000 Ft eszmei értékkel), valamint a területen kis számban előforduló, a Vörös Könyvben is jelzett homoki csüdfű (5000 Ft eszmei értékkel) (3. számú melléklet). A terület értékeiről bővebben a Csepel természeti értékei c. tanulmány foglalkozik, melyet Seregélyes Tibor és Merkl Ottó készített 2000-ben.

4. Környezeti nevelés

Az óvoda oktatási-nevelési programjának szerves részét képezi a környezeti nevelés. Az óvoda pedagógiai felkészültségének, a helyi adottságoknak, valamint a szülői igényeknek a figyelembevételével a pedagógiai programban kiemelt szerepet kap a környezeti nevelés, mely komplex módon szervezett tevékenységekben nyilvánul meg, és meghatároz minden más nevelési területen adódó feladatot is. A gyerekek helyszíni kirándulások, helyszíni foglalkozások keretében megtanulják a természetjárás, a növény- és állatmegfigyelés alapvető szabályait. Az óvoda környezetében fellelhető védett állatok és növények megismertetésével hívják fel a gyerekek figyelmét a természetvédelem fontosságára.

Mivel már óvodás korban el kell kezdeni a természetvédelemre, környezetvédelemre való nevelést, ezért konkrét tevékenységek rendszeres gyakorlásával segíti az óvoda a környezettudatos magatartás kialakulását, a környezetbarát életvitel megalapozását. A gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodva, játékosan ismerkednek a legfontosabb környezetvédelmi ismeretekkel.

Az intézményben szelektíven gyűjtik a szerves kerti hulladékot, komposztálnak, majd felhasználják az óvodában lévő zöldség- és virágágyások földjének javítására. A komposztálás mellett nagy hangsúlyt fektetnek a szelektív papírgyűjtésre, a zöld jeles napok megünneplésére. Az intézmény jelenleg esélyesen pályázik a „Zöld Óvoda” cím elnyeréséért. Továbbá megkapta a Madárbarát Kert címet is. Néhány éve rendszeresen végeznek az óvoda mögötti domboldalon környezettakarítást, mozgósítva az óvodás gyermekek családját is. E tevékenysége révén az óvoda példát nyújt a környéken élő lakosoknak a meglévő zöld terület védelmére.

5. A fejlesztés költségvetése

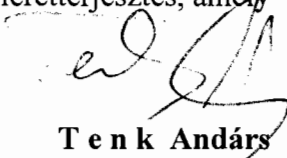
A lekerítéshez kb. 200-250 m hosszúságú kerítés szükséges, melynek összköltsége **kb. 660 000 HUF.**

5.1 Horganyzott drótkerítés 2,0 mm huzalvastagsággal, 175 cm magas, 650 HUF/fm. Ez összesen kb. **130 000 – 160 000 HUF.**

5.2 Horganyzott kerítés oszlop, ebből kell kb. 1,5 méterenként 1-et rakni, tehát kell összesen, kb. 130 – 170 db. Darabja 200 cm, kb., 2800 -3000 HUF. Ennek összköltsége kb. **390 000 – 500 000 HUF.**

5.3 Az óvoda kerítésén ki kell alakítani egy kaput, amelyen keresztül az óvodások és a látogatók megközelíthetik a területet. Ennek kialakítását szintén a Csevak Zrt. meg tudja oldani, akár bontott elemekből is. De ha új kapu kialakításával számolunk az is megoldható max. **100 000 HUF-ból**.

Összességében a kerítés és a kapu kialakítása várhatóan 1 000 000 HUF alatt marad, amennyiben a Csevak Zrt. és közmunkások segítségével történik a kivitelezés, és nem kell a munkavégzéssel külső alvállalkozót megbízni. A kialakítás költsége a Környezetvédelmi keret terhére megoldható (4. számú melléklet), mivel az Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata 9/1997.(IV.22.) Kt rendelete szerint „kizárólag a kerület környezetvédelmi problémáinak megoldására és természetvédelmi céljainak megvalósítására lehet felhasználni”. A rendelet 4. szakaszának (1) bekezdése értelmében ebbe beletartozik a zöldterületek védelme, fejlesztése, környezet- és természetvédelmi oktatás, nevelés, ismeretterjesztés, amely céloknak az előterjesztés tartalma megfelel.

T e n k Andárs

Határozati javaslat

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata úgy dönt, hogy a Csalitos óvoda mögötti 206366/3 Hrsz-ú terület használati jogát a Gyermekláncfű Óvoda Csalitos tagóvoda számára, a „Csalitos óvodai gyermek növénykert” kialakítása céljára átadja. Az átadás a használati jog visszavonásáig érvényes. A növénykert kialakításához a szükséges anyagi fedezetet, maximum nettó 1.500.000,-Ft + ÁFA összeget az elkülönített számlán kezelt környezetvédelmi keret összeg terhére biztosítja.

Elfogadása: azonnal

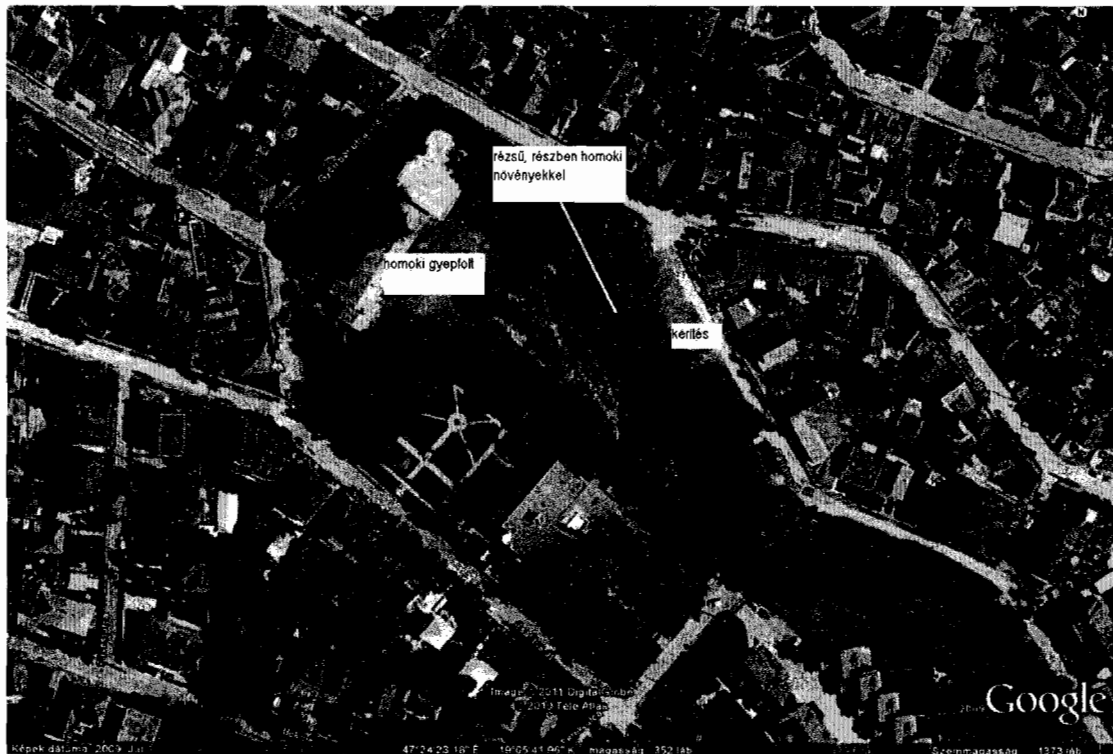
Végrehajtása: 2011. szeptember

Felelős: Németh Szilárd polgármester

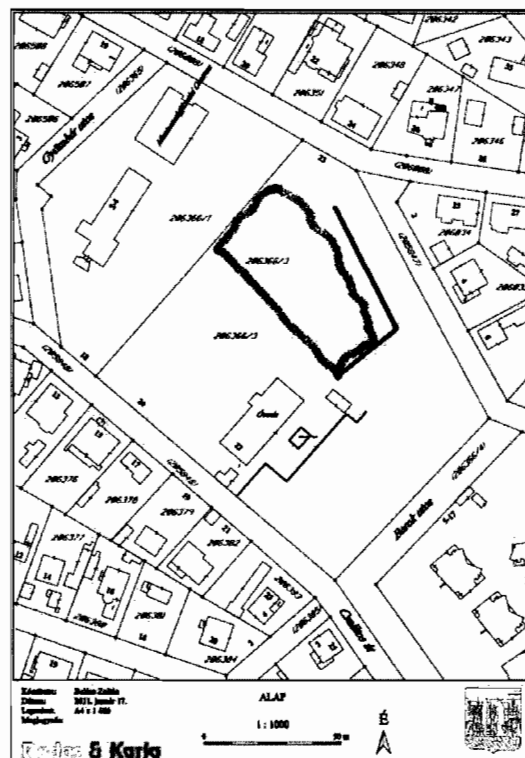
Végrehajtás előkészítéséért: Tenk András képviselő

A határozat elfogadásához a képviselők minősített többségű támogató szavazata szükséges.

A tervezési terület légifotón (1. ábra) és helyszínrajzon (2. ábra)

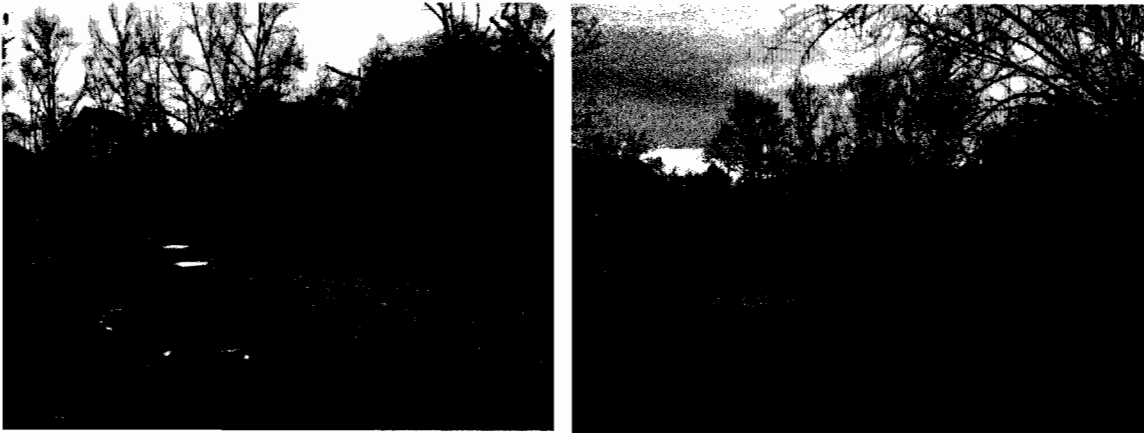
1. ábra

2. ábra

61

A tervezési terület fényképfelvételeken

A terület védett növényei

Homoki bakszakáll

Homoki csüdfü

Homoki fátyolvirág

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata		Városgazdálkodási Ágazatvezető
1211 Budapest XXI. Szent Imre tér 10.		
✉ 1751 Bp., Pf. 85. E-mail: halmos.ine@budapest21.hu	☎ (1)-4276-196 Fax: (1)-4276-384	Honlap: www.csepel.hu Portál: www.budapest21.hu

Iktatószám: V.áv. 1859/2010.
Ügyintéző:

Hivatkozási szám:

Tárgy: Tájékoztató a Környezetvédelmi Keretről.

Tenk András tanácsnok részére

Tisztelt Tanácsnok Úr!

Jegyző úrnak küldött levelében, a környezetvédelmi kerettel kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatom:

1./ Zöld Kör Egyesület elnökeként ugyanebben a témában kért tájékoztatást a 2009. évre vonatkozóan, melyre a Polgármester úr és a Jegyző úr közös aláírásával 2010. április 13-i 558/2010. iktatószámú levelükben tájékoztatták Önt. Csatolom a levél másolatát.

2./ A 2010. évre vonatkozóan az alábbiakról tájékoztatom:

2009. év végéig képzett, és fel nem használt Környezetvédelmi keret összege 87.103 eFt, melyből 2010. évben október 31-ig az alábbi felhasználások történtek:

- A Közép-Duna-Völgyi Környezetvédelmi Vízügyi Felügyelőség határozata alapján két ingatlan vonatkozásában környezetvédelmi felülvizsgálat elvégzésére kötelezte az önkormányzatot. A szakértői jelentést a NATURAQUA Környezetvédelmi Tervező és Szolgáltató Kft. végezte el. A kifizetett összeg 1.660.000,-Ft+ÁFA= 2.075.000,-Ft volt.
- A Csepeli Kis-Duna-öböl bioremeditációjának elvégzésére a Malatech Water Kereskedelmi és Szolgáltató Kft-vel kötött az önkormányzat szerződést, 770.000,-Ft+ÁFA= 962.500,-Ft összegben. A szerződés teljesítése megtörtént. (bioremeditáció: egy speciális eljárás, mely egy természetes mikroorganizmus-enzim készítmény segítségével elősegíti az ökológiai egyensúly helyreállítását, csökkenti a káros vízínövény burjánzást, és az algaszámot.)

Tehát az **összes előirányzat felhasználás 2010-ben 3.035.000,-Ft.** Tekintettel a 2009. december 31-ig képződött Környezetvédelmi Keretre, a 87.103 eFt-ra, **2010. október 31-én még rendelkezésre álló előirányzat 84.068 eFt.**

3./ Tájékoztatom, hogy 2010. október 31-ig környezetvédelmi bírság címen befolyt bevétel 15.983 eFt, melynek tervbevételére a 2010. évi költségvetési rendelet utolsó (2011. februári) módosításakor teszünk javaslatot.

4./ Mint ahogyan azt a korábbi tájékoztatások alapján Ön is tudja, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben meghatározottak alapján az önkormányzat a 9/1997.(IV.22.) Kt rendeletében döntött a Csepeli Önkormányzati Környezetvédelmi Keret létrehozásáról.

A helyi rendeletben meghatározottak alapján Környezetvédelmi Keretet a Polgármesteri Hivatalnál elkülönítetten kezeljük, annak felhasználása a rendeletben meghatározottak alapján polgármesteri engedéllyel történhet.

5./ Tájékoztatom továbbá, hogy a 2003. évi LXXXIX. törvényben és a helyi rendeletben meghatározottak alapján szennyvízelhelyezéshez kapcsolódó talajterhelési díjat kell fizetni annak, aki a lakóhelyén lévő, megépített közterületi szennyvízcsatornára nem köt rá. E fizetési kötelezettségről a kerületi lakosnak önadózás keretében kell bevallást benyújtania és megfizetnie. A befizetéseket az önkormányzat Talajterhelési díj beszedési elkülönített számlájára kell teljesíteni, amely átvezetésre kerül az ehhez kapcsolódó Környezetvédelmi alszámlára. Ezt a bevételt a törvényben meghatározottak alapján az önkormányzat felszín alatti víz mennyiségi, minőségi védelmére használhatja fel. Az elkülönített számlának 2010. október 31-én az egyenlege 10.141 eFt volt.

Megjegyzem, a Környezetvédelmi Alapítvánnyal kapcsolatos kérdését S. Szabó Ferenc kollegámnak adta ki a Jegyző úr.

Budapest, 2010. december 1.

Halmos Istvánné

Melléklet: 1 db 558/2010.ikt.számú levél

Gyulai Gézáne

Feladó: Tóth János
Küldve: 2011. február 15. 12:12
Címzett: Tóth János; Morovik Attila; Jegyző
Másolatot kap: Borbély Lénárd; Halmos Istvánné
Tárgy: Csalitos Óvoda

Tisztelt Jegyző Úr!

A "Csalitos utcai gyermek botanikus kert" kialakításával kapcsolatos előterjesztést megismertem, és az érintett intézményvezetővel egyeztettem. Az ágazat költségvetését a fejlesztés várhatóan nem érinti, és azt szakmai szempontból támogatom.

Azonban kötelességem felhívni a figyelmet a megvalósulás utáni - energiaszükséglet miatti- megemelkedett költségekre. Ezzel kapcsolatban az előterjesztés csak a megvalósításhoz szükséges anyagi forrásokkal számol.

Tóth János
Ágazatvezető
Budapest-Csepel Önkormányzata
toth.janos@budapest21.hu
www.csepel.hu
06 30 619 5483

-----Original Message-----

From: Gyulai Gézáne
Sent: Tuesday, February 15, 2011 10:32 AM
To: Tóth János
Subject: Csalitos Óvoda
Importance: High

Tisztelt Ágazatvezető Úr!

Jegyzői szignálásra küldöm a mellékelt előterjesztést és a városrendezési iroda véleményét az anyagról. A Jegyző úr kéri a Te véleményedet is.

Üdv.: Gyulainé Éva

1211 Budapest XXI. Kossuth Lajos u. 65..

☒ 1751 Bp., Pf. 85.
E-mail: samu-ovari.j@budapest21.hu

☎ (1)-427-6146
Fax: (1)-427-6388

Honlap: www.csepel.hu
Portál: www.budapest21.hu

Iktatószám: F- *12/2011*
Ügyintéző:

Hivatkozási szám:
Tárgy: Szakmai állásfoglalás a „Csalitos óvodai gyermek növénykert kialakítása” c. előterjesztéshez (2011. február 24. Kt ülésre előterjesztett anyag)

Dr. Szeles Gábor
jegyző
-helyben-

Tisztelt Jegyző Úr!

A főépítész megbízása alapján a főépítész és a Városrendezési Iroda tárgyi előterjesztéssel kapcsolatos véleményét az alábbiakban foglaljuk össze.

Az előterjesztésben megjelölt célok, mint a környezeti nevelés, a természet védelme, összhangban állnak a Környezetvédelmi Keret felhasználására vonatkozó önkormányzati célkitűzésekkel.

Az előterjesztésben vázolt konkrét javaslat, a működő óvoda melletti önkormányzati tulajdonú terület egy részének használatba adása és körbekerítése „gyermek növénykert” célú hasznosításra, valamint a költségek részben vagy egészben Környezetvédelmi Keretből történő vállalása politikai döntés, melyben ezen oknál fogva nem kívánunk állást foglalni.

Az előterjesztéshez tartozó határozati javaslat a feladat tényleges végrehajtásához megítélésünk szerint kevés konkrétumot tartalmaz, ezért azt – az előterjesztő feltételezett szándékának megfelelő javaslat alátámasztására - az alábbiak szerint javasoljuk átfogalmazni.

Budapest XXI kerület Csepel Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

1. a 206366/3 hrsz-ú. Budapest XXI. kerület Csepel Önkormányzata tulajdonában álló telek 50x100=500m²-es, a határozat 1. számú mellékletében* lehatárolt, meghatározott telekrészét a GyermeklánCFü Óvoda Csalitos tagóvoda számára ingyenes használatba adja, határozatlan időre, „Csalitos óvodai gyermek növénykert” kialakítása céljára. A növénykert kialakításának célja, hogy a gyerekek helyszíni foglalkozások keretében megtanulják a természetvédelem alapjait, a környezettudatos magatartást.

2. a „Csalitos óvodai gyermek növénykert” lekerítéséhez szükséges kerítés megvalósítására a Környezetvédelmi Keretből 700.000,- forint keretet biztosít, egyúttal megbízza a Csevak Zrt-t a kerítés megvalósításának végrehajtásával.

(A 3/a), b), c) változatok alternatív javaslatok, aszerint, hogy melyik áll közelebb az előterjesztő ill. a Képviselő-testület szándékához: csak az egyik választandó)

3. **a)** a határozat 2. pontjában elkülönített kereten és a kerítés megépítésén kívül az Önkormányzat a „Csalitos óvodai gyermek növénykert” kialakításához további költségvetési támogatást nem nyújt. A gyermek növénykert kialakítása, fenntartása, biztonságos működtetése és annak minden költsége a GyermeklánCFü Óvoda Csalitos tagóvoda feladata és kötelezettsége.

b) a határozat 2. pontjában elkülönített kereten és a kerítés megépítésén kívül az Önkormányzat a „Csalitos óvodai gyermek növénykert” kialakításához további anyagi fedezetet biztosít a Környezetvédelmi Keret terhére az alábbiak szerint:

kisebb földmunkák, terepegyengetés, fás szárú özönnövények eltávolítása, magfelület és további –egyor honos –növények betelepítésére, és azok folyamatos fenntartására 2011. évben további ..... keretet*** biztosít az óvoda részére.

A gyermek növénykert kialakítása, további fenntartása és biztonságos működtetése a Gyermekláncfü Óvoda Csalitos tagóvoda feladata és kötelezettsége.

c) a határozat 2. pontjában elkülönített kereten és a kerítés megépítésén kívül az Önkormányzat a „Csalitos óvodai gyermek növénykert” kialakításához további anyagi fedezetet biztosít a Környezetvédelmi Keret terhére az alábbiak szerint:

kisebb földmunkák, terepegyengetés, fás szárú özönnövények eltávolítása, magfelület és további –egyor honos –növények betelepítésére, és azok folyamatos fenntartására 2011. évben további ..... keretet** biztosít, egyúttal megbízta a Csevak Zrt-t a megvalósítás végrehajtásával.

A gyermek növénykert további fenntartása és biztonságos működtetése a Gyermekláncfü Óvoda Csalitos tagóvoda feladata és kötelezettsége.

4. felhatalmazza a polgármestert a használatba adásról szóló, annak részletes feltételeit meghatározó megállapodás megkötésére.

Elfogadásra: azonnal
Végrehajtásra: 2011. szeptember
Felelős: Németh Szilárd polgármester
Végrehajtásért felelős: Tenk András képviselő
Werner Péter vezérigazgató Csevak Zrt.
(kerítés megvalósításában vagy egyebekben is, a 3. sz. döntéstől függően)

Felhívjuk tisztelt figyelmét, hogy a kert kialakítása során kiemelt figyelmet kell fordítani a biztonságra, valamint hogy a kertben a mérgező, erősen allergizáló növények telepítését mellőzni kell.

Tekintettel arra, hogy az óvodák az Oktatási, Művelődési, Ifjúsági és Sport Ágazat szakmai felügyeletével végzik tevékenységüket, javasoljuk a kert tervezett kialakításával kapcsolatban az OMISÁ szakmai véleményét is kikérni.

Budapest, 2011. február 15.

Tisztelettel:

Samu-Óvári Judit

Megjegyzések:

* : az előterjesztés 1. számú mellékletét javasoljuk a határozat 1. számú mellékletévé (is) tenni.

** : az előterjesztő által a megvalósításra javasolt összeg nem ismert